

Börzsöny és Visegrádi-hegység HUDI10002 különleges madárvédelmi terület

Prioritás:

„Kiemelt fontosságú cél a következő madárfajok kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása, helyreállítása”:

Költő fajok:

Uhu (*Bubo bubo*)
Fekete gólya (*Ciconia nigra*)
Fehérhátú fakopáncs (*Dendrocopos leucotos*)
Fekete harkály (*Dryocopus martius*)
Bajszos sármány (*Emberiza cia*)
Vándorsólyom (*Falco peregrinus*)
Örvös légykapó (*Ficedula albicollis*)
Kis légykapó (*Ficedula parva*)
Hegyi billegető (*Motacilla cinerea*)
Darázsölyv (*Pernis apivorus*)
Uráli bagoly (*Strix uralensis*)

Vonuló madárfajok:

Kerceréce (*Bucephala clangula*)
Fekete gólya (*Ciconia nigra*)
Kis bukó (*Mergus albellus*)

Célkitűzések:

Általános célkitűzés:

A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű madárfajok és élőhelyük kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló madárfajok élőhelyeinek természeti állapotának, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

Specifikus célok:

Kedvező természetvédelmi helyzet megőrzése:

A jelölő fajok populáció nagyságának megőrzése, a populációk elterjedési területe nem csökkenhet. Kiemelt fajként kell a védelem során kezelni: a fekete gólyát (*Ciconia nigra*), a vándorsólymot (*Falco peregrinus*), a fehérhátú fakopáncsot (*Dendrocopos leucotos*) és a kis légykapót (*Ficedula parva*).

A jó állapotú erdő és gyepek élőhelyek természet szerű szerkezetének megőrzése. Magas természetességű gyepek, erdők fenntartása szakszerű hasznosítással/kezeléssel.

Extenzív gyepegzálkodás fenntartása. Legelő állatállomány növekedésének elérése.

Változatos extenzív földhasználat és mezőgazdasági művelés fenntartása és fejlesztése.

Tájidegen energia növényfajok megjelenésének és terjedésének megelőzése.

A beépített területek területi kiterjedésének minimalizálása.

Kisvizek rekonstrukcióinak elősegítése, támogatása.

Erdőhasználat gyakorlatának átalakítása. A szálaló vágás, szálalás bevezetése az arra alkalmas területeken az odúlakó madárfajok élőhelyének folyamatos megőrzése érdekében.

Kedvező természetvédelmi helyzet elérése érdekében szükséges fejlesztés:

Középhegységi vízfolyások állapotának javítása, erdészeti gázlok felszámolása, újak létesítésének elkerülése.

Meglévő ürge állományok megőrzése, szükség szerint telepítés alkalmas élőhelyekre.

Meglévő és új létesítésű középvezetű elektromos hálózat tartóoszlopainak szigetelése, továbbá szükség esetén földkábelbe helyezése.

Invazív fajok, különösen a selyemkóró, kanadai aranyvessző, fehér akác, bálványfa, fekete fenyő, erdei fenyő terjedésének megállítása, állományaik csökkentése.

Az aktuális természeti állapothoz igazodó legeltetési/kaszálási rendszer kialakítása és megvalósítása a sztyepprétek, hegyi rétek területén a túlhasználat/alulhasználat elkerülése érdekében.

A jelölő fajoknak otthont adó erdei élőhelyek állományaiban előtérbe szükséges helyezni a folyamatos erdőborítást biztosító, vagy ahhoz funkciójában jobban közelítő használatok alkalmazását, valamint közelíteni szükséges a lombkorona-, cserje-, lágyszárú szint faji, életkori összetételét a természetes állapotokhoz, különösen a bükkösök, melegkedvelő, tölgyesek, cseres tölgyesek, gyertyános tölgyesek területén.

Szükséges a jelölő fajoknak élőhelyet biztosító sziklatörmelék erdők vágáskor nélküli, örökerdőként való megőrzése.

A jelölő harkályfajok állományának fenntartása, illetve növelése érdekében szükséges megfelelő területi kiterjedésben és térbeli elosztásban idős erdők és facsoportok fenntartása, megfelelő mennyiségű (min. 20-40 m³/ha), méreteloszlású holt fa biztosítása.

Mesterséges fészkek kihelyezése veszélyeztetett ragadozó madarak számára.

Öreg és böhöncös faegyedek megőrzése.

Nagy területi kiterjedésű vágásterületek, véghasználatok és a területi fragmentáció (erdészeti feltáró utak, közelítő hálózat túlzott sűrítése) elkerülése.

A területen található cserjésedett, mesterségesen erdősített fontos madár táplálkozó terület sziklagyepek, sztyepprétek, löszgyepek visszaalakítása gyepké, extenzív használattal való fenntartásuk.

A területen a vadlétszámot olyan szinten szükséges tartani, hogy az ne okozza az erdők, gyepek degradációját, ne veszélyeztesse a földön fészkelő madárfajok állományát.

A tájidegen muflon állomány kiszorítása a magas természetességű fontos madár táplálkozó területet jelentő gyepekről.

Környezetkímélő gyom és rovarirtó, illetve növényvédőszeres használatának elősegítése. Özönnövény fajok terjedése esetén speciális vegyszerhasználat, egyéb esetekben a gyomosodás talajbolygatással nem járó mechanikai visszaszorítása.

Környezetkímélő szúnyogirtás.

A madárélőhelyeket veszélyeztető egyéb tevékenységek (pl.: gépjármű forgalom, crossmotorozás, quadozás, illegális turistautak, illegális bányászat) megszüntetése.

A jelölő madárfajok élőhelyeinek infrastrukturális fejlesztésekkel szembeni védelme.

Elő kell segíteni a jelenleg nem jelölő fajok állományának növekedését, különösen az alábbi fajok tekintetében: parlagi sas (*Aquila heliaca*), kígyászölyv (*Circaetus gallicus*), fehér gólya (*Ciconia ciconia*), rétisas (*Haliaeetus albicilla*)